

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr. CN - 45
din 02 iulie 2015

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12 iulie 2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27 septembrie 2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație pe marginea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 13 septembrie 2013 și materialele acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

La data de 13 august 2013, în adresa Consiliului Concurenței, a parvenit plîngerea cu nr. de intrare 799 din partea Asociației Obștești „*Asociația Drepturi de Autor și Conexe*” din Republica Moldova (în continuare A.O. „AsDAC”), privind presupusele acțiuni de concurență neloială, realizate de către Asociația Obștească „*Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale*” (în continuare A.O. „ANPCI”), care indică la semnele încălcării prevederilor art. 15 lit. b) și art. 16 ale Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012.

Urmare a examinării preliminare a plîngerii respective, în conformitate cu art. 55 al Legii concurenței, prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 13 septembrie 2013, s-a dispus inițierea investigației.

Potrivit plîngerii depuse la sediul Consiliului Concurenței de către A.O. „AsDAC”, presupusele acțiuni de concurență neloială realizate de către A.O. „ANPCI” s-au manifestat prin următoarele fapte:

– expedierea scrisorii „**pretenție-tip**”, în perioada lunii iulie anul 2013, prin care s-a comunicat agenților economici proprietari/administratori de hoteluri din Republica Moldova precum că A.O. „ANPCI” ar fi unica asociație

obștească de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe, avînd unicul **Aviz** legal eliberat de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (în continuare AGEPI);

– expedierea scrisorii intitulată **„pretenție ultima avertizare”**, în perioada lunii iulie 2013, în adresa tuturor agenților economici și organizațiilor obștești și necomerciale din Republica Moldova, prin care se comunică că, A.O. „AsDAC” nu ar fi avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă și în opinia A.O. „ANPCI”, ar activa ilegal, iar ca urmare „recomandă” utilizatorilor ce utilizează operele muzicale, care au încheiat și obținut licențe extinse pentru activitate de la A.O. „ANPCI”, să returneze A.O. „AsDAC” toate facturile fiscale emise de A.O. „AsDAC” pentru perioada licențiată.

Ca o confirmare a celor menționate mai sus, au fost anexate copiile „pretențiilor - tip” nr. 66/07-2013 din 12 iulie 2013, nr. 67/07-2013 din 12 iulie 2013, nr. 69/07-2013 din 12 iulie 2013, „pretenția-ultima avertizare” nr. 29/07-13 din 22 iulie 2013, și scrisoarea ÎM „SALERAS-STAR” S.R.L. nr. 473 din 29 iulie 2013.

1. Părțile implicate

Reclamant:

Asociația Obștească „*Asociația Drepturi de autor și Conexe din Republica Moldova*”, adresa juridică mun. Chișinău, str. Zelinski, 24a, IDNO: 1010620009034, este asociația obștească necomercială și nonguvernamentală cu drept de persoană juridică, constituită la Conferința de Constituire a A.O. „AsDAC” la 31 mai 1999 prin libera asociere a autorilor și interpreților, înregistrată de Ministerul Justiției la data de 16 martie 2000.

A.O. „AsDAC” a început să funcționeze la data de 01 iulie 2000 avînd ca activitate principală gestiunea pe principii colective a drepturilor patrimoniale de autor și ca activitate secundară a drepturilor conexe.

Reclamat:

Asociația Obștească „*Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectualei*”, adresa juridică mun. Chișinău, or. Codru, str. Aba Gohberg, nr. 2, ap. 88, IDNO: 1011620003154, este asociația obștească neguvernamentală, apolitică, nonprofit, înregistrată de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 29 aprilie 2011, avizată prin Decizia nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 (Monitorul Oficial (MO) nr. 16-18 4054-4056) în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru următoarele categorii de drepturi – de autor și conexe și pentru următoarele categorii de titulari – autori, interpreți, producători, organizații de difuziune. Gestiunea drepturilor de către A.O. „ANPCI” se realizează pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații.

2. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Piața relevantă este piața în cadrul căreia se evaluează o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

Piața relevantă a produsului – piață a produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și prețului.

Ținând cont că, ambele părți implicate activează ca organizații de gestiune colectivă a dreptului de autor și a drepturilor conexe, precum și acțiunea reclamată de către A.O. „AsDAC” se referă la prestarea serviciilor de gestionare a drepturilor patrimoniale de autor și conexe, piața relevantă a produsului în sensul prezentei investigații va fi definită drept piața prestării serviciilor de gestionare a drepturilor patrimoniale ale titularilor drepturilor de autor și conexe.

Piața geografică relevantă - zona geografică în care întreprinderile sînt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sînt suficient de omogene.

Ținând cont că scrisoarea „pretenția-ultima avertizare” a fost adresată tuturor agenților economici, organizațiilor obștești și necomerciale din Republica Moldova, piața geografică relevantă, în sensul prezentei investigații, o constituie teritoriul Republicii Moldova.

Piața relevantă este piața prestării serviciilor de gestionare a drepturilor patrimoniale ale titularilor de drepturi de autor și conexe pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Acte și fapte constatate

Reieșind din probele prezentate de către A.O. „AsDAC”, s-a constatat că A.O. „ANPCI”, în luna iulie 2013 a expediat scrisori „pretenții-tip”, prin care a comunicat agenților economici proprietari/administratori de hoteluri din Republica Moldova precum că A.O. „ANPCI” ar fi unica asociație obștească de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe, avînd unicul Aviz legal eliberat de către AGEPI.

Totodată, în perioada sus menționată A.O. „ANPCI” a expediat și scrisoarea intitulată „pretenție ultima avertizare”, în adresa tuturor agenților economici și organizațiilor obștești și necomerciale din Republica Moldova, prin care a comunicat că, A.O. „AsDAC” nu ar fi avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă și, în opinia A.O. „ANPCI”, ar activa ilegal, iar ca urmare „recomandă” utilizatorilor ce utilizează operele muzicale, care au încheiat și

obținut licențe extinse pentru activitate de la A.O. „ANPCI”, să returneze A.O. „AsDAC” toate facturile fiscale emise de aceasta pentru perioada licențiată.

Reclamantul susține că, acțiunile sus enumerate întreprinse de către A.O. „ANPCI” încalcă prevederile legislației concurențiale, în speță art. 15 lit. b) și art. 16 ale Legii concurenței.

Conform Deciziei AGEPI nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, publicată în MO nr. 16-18 din 20 ianuarie 2012, a fost avizată A.O. „ANPCI” în calitate de organizație de gestiune colectivă pentru categoria drepturilor de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor, organizațiilor de difuziune, cu dreptul de a gestiona drepturile **doar pentru titularii care sunt membri ai acestei organizații**.

Reieșind din prevederile Deciziei respective, s-a stabilit că, contractul de licență încheiat cu A.O. „ANPCI” nu poate depăși limitele drepturilor stabilite în Decizia nr. 1/57, astfel încât este valabil doar pentru titularii care sunt membri ai acestei organizații.

Totodată, menționăm că reieșind din scrisoarea nr. 500 din 05 aprilie 2013, emisă de către AGEPI în adresa Oficiului Republican al Dreptului de Autor, s-a constatat că A.O. „ANPCI” a fost în drept de a elibera licențe, în condițiile art. 48 alin. (11)-(12) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în perioada **01 august 2012 – 11 decembrie 2012**, fiind **atunci unica organizație de gestiune colectivă avizată**.

La data de 05 decembrie 2012, au fost avizate pe un termen de trei ani: Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” și „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA), conform Deciziei nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 publicată în MO nr. 252-253 din 11 decembrie 2012, cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pe teritoriul Republicii Moldova, cu delimitarea categoriilor de drepturi, în dependență de modul de valorificare a obiectelor protejate de dreptul de autor și/sau conexe. În baza acestei Decizii A.O. „AsDAC” a avut dreptul de a elibera beneficiarilor licențe inclusiv pentru dreptul la interpretare publică.

Reieșind din Decizia respectivă, A.O. „AsDAC” a avut dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru dreptul la reproducere, dreptul la împrumut și închiriere, la interpretare publică și dreptul de suită.

Ulterior, AGEPI a emis Decizia nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, publicată în MO nr. 216-220 din 04 octombrie 2013, prin care a fost abrogată Decizia nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, aceasta din urmă fiind valabilă până la 04 octombrie 2013.

Reieșind din informația prezentată de către AGEPI, prin scrisoarea nr. 1812 din 29 octombrie 2013 (nr. de intrare 1179 din 31 octombrie 2013), s-a constatat că, în perioada **11 decembrie 2012 – 03 octombrie 2013**, întreprinderile, care au valorificat obiectele protejate de dreptul de autor și drepturile conexe prin interpretare publică, inclusiv hotelurile, trebuiau să dispună de licența eliberată de către A.O. „AsDAC”, inclusiv pentru gestiunea extinsă, în condițiile art. 48 al

Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe, și de licență A.O. „ANPCI”, pentru gestiunea drepturilor membrilor săi.

Ca urmare, luând în considerație informația prezentată de către AGEPI conchidem că, A.O. „ANPCI” nu putea pretinde în perioada lunii iulie 2013 la dreptul de a fi unica organizație avizată de către AGEPI, iar utilizatorii drepturilor de autor și conexe urmau să încheie contracte de licență cu fiecare organizație de gestiune colectivă, care activa legal în perioada respectivă și să achite remunerația cuvenită în dependență de repertoriu valorificat.

Astfel, stabilim că, prin intermediul scrisorilor expediate de A.O. „ANPCI”, aceasta a răspândit afirmații false utilizatorilor de drepturi de autor și/sau conexe din Republica Moldova despre activitatea organizațiilor de gestiune colectivă printre care, A.O. „AsDAC”, discreditând și dăunând activității acesteia. Ca confirmare a faptului dat servește scrisoarea nr. de intrare 473 din 29 iulie 2013 (f/d 53) parvenită în adresa A.O. „AsDAC” din partea întreprinderii ÎM „SALERAS STAR” SRL, prin care cel din urmă solicită repetat anularea facturilor din 25 aprilie 2013 emise de către A.O. „AsDAC”, datorita faptului că a recepționat scrisoarea nr. 29/07-13 din 22 iulie 2013 (Pretenție ultima avertizare).

Reclamantul a invocat în plîngere că, prin intermediul conținutului ultimei scrisori (pretenție ultima avertizare f/d 14-16) expediată în adresa tuturor agenților economici și organizațiilor obștești și necomerciale din Republica Moldova, A.O. „ANPCI”, a realizat și actul neloial prevăzut la art. 16 al Legii concurenței, care prevede că, *este interzisă instigarea, din interes sau în interesul persoanelor terțe, la rezilierea neîntemeiată a contractului cu concurentul unei alte întreprinderi, la neîndeplinirea sau la îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale față de concurentul respectiv prin acordarea sau oferirea, mijlocit sau nemijlocit, de recompense materiale, compensații sau de alte avantaje întreprinderii parte a contractului.*

Urmare a examinării conținutului scrisorii respective, s-a stabilit că, A.O. „ANPCI” recomandă utilizatorilor, care utilizează operele muzicale și au încheiat și obținut *licențe extinse* pentru activitate de la aceasta (ANPCI), să returneze toate facturile fiscale emise de A.O. „AsDAC” pentru perioada licențiată, precum și să se abțină de la efectuarea oricăror plăți, care pot avea efect imprevizibil, fără acordarea sau oferirea recompenselor materiale, compensațiilor sau altor avantaje utilizatorilor (părți ai contractului), în vederea determinării lor la încheierea contractelor de licență cu A.O. „ANPCI”.

Astfel, reieșind din circumstanța respectivă, stabilim lipsa elementului constitutiv al actului de concurență neloială prevăzut de art. 16 al Legii concurenței.

În conformitate cu prevederile art. 59 al Legii concurenței, Raportul de investigație asupra cazului dat, a fost transmis părților în vederea prezentării obiecțiilor și propunerilor pe marginea acestuia.

A.O. „AsDAC”, în scrisoarea nr. 1-05/149 din 24 iunie 2014 (nr. de intrare 1079 din 25 iunie 2014), a invocat dezacordul în ceea ce privește lipsa stabilirii amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale de către A.O. „ANPCI”, precum și stabilirea lipsei elementelor constitutive ale acțiunii de concurență neloială prevăzută la art. 16 al Legii concurenței.

A.O. „ANPCI”, în scrisorile nr. 34/07-14 din 15 iulie 2014 (f/d137-143) și nr. 43/07-14 din 22 iulie 2014 (f/d 152/153), a invocat faptul că are statut de asociație obștească necomercială și nonguvernamentală cu drept de persoană juridică, care nu practică activitate de întreprinzător, respectiv nu prezintă semnele constitutive ale întreprinderii în sensul noțiunii de întreprindere stipulată în Legea nr. 845 din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi și datorită faptului dat nu poate fi subiect al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, solicitând totodată, să fie încetată investigația pe marginea cazului dat.

Poziția Consiliului Concurenței referitor la observația A.O. „ANPCI” este următoarea.

Conform prevederilor art. 4 al Legii concurenței, *„în sensul prezentei legi, noțiunile principale utilizate sunt noțiuni autonome ale domeniului concurenței și semnifică următoarele: ...”*. În acest sens, articolul respectiv definește noțiunea de **întreprindere** ca orice entitate, inclusiv asociație de întreprinderi, angajată în activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare al acesteia.

La rîndul său, articolul sus citat stabilește că, **activitate economică** este orice activitate care constă în oferirea de produse pe o anumită piață și la rîndul său prevede că un **produs** constituie – bunuri, lucrări, servicii, inclusiv servicii financiare, destinate vânzării, schimbului sau altor modalități de includere în circuitul civil.

În urma examinării Statutului A.O. „ANPCI”, înregistrat de Ministerul Justiției cu nr. 4978 din 29 aprilie 2011, s-a stabilit că, conform prevederilor punctului 3 al Statutului, A.O. „ANPCI” prestează servicii și, ca urmare, reține din remunerația de autor sume pentru acoperirea cheltuielilor suportate la acumularea, distribuirea și plata acestei remunerații.

Așadar, în temeiul acestei circumstanțe, AO „ANPCI” este subiect al Legii concurenței.

Potrivit Încheierii Judecătoreiei sect. Rîșcani, mun. Chișinău, din 21 februarie 2013 menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2014, Decizia AGEPI nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012 privind avizarea A.O. „ANPCI” a fost suspendată.

4. Calificarea legală a acțiunilor constatate:

Urmare a investigării cazului dat, în baza informațiilor acumulate, s-a constatat că, A.O. „ANPCI” a realizat acțiuni de concurență neloială, manifestate prin emiterea în perioada lunii iulie 2013 a **pretențiilor-tip** în adresa mai multor agenți economici din Republica Moldova și a **„pretenției ultima avertizare”** în adresa tuturor agenților economici din Republica Moldova, prin intermediul cărora s-au răspândit afirmații false despre activitatea A.O. „AsDAC”. Prin realizarea acestor acțiuni A.O. „ANPCI” a încălcat prevederile art. 15 lit. b) al Legii concurenței, care prevede că, *este interzisă discreditarea concurenților, adică defăimarea sau punerea în pericol a reputației sau credibilității acestora prin: răspândirea de către o întreprindere a unor afirmații false despre activitatea unui concurent sau despre produsele acestuia, afirmații ce dăunează activității concurentului.*

Ținând cont de circumstanțele de fapt și de drept expuse, Plenul Consiliului Concurenței, în conformitate cu prevederile art. 41 alin. (1), art. 65 alin (1) lit. b) ale Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012,

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 15 lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”.
2. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE